

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Mfv.X.10.128/2020/5.

A tanács tagjai: . Stark Marianna a tanács elnöke
é dr. Csernay Krisztina előadó bíró
. Tánzos Rita bíró

A felperes: felperes neve

...

(tartózkodási hely:)

A felperes képviselője: Dr. Benke Barnabás Ügyvédi Iroda

...

ügyintéző: dr. Benke Barnabás ügyvéd

Az alperes: alperes neve

...

Az alperes képviselője: Dr. Dulin György Ügyvédi Iroda

...

ügyintéző: dr. Dulin György ügyvéd

A per tárgya: jogellenes munkaviszony megszüntetés jogkövetkezménye

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A felülvizgálni kért jogerős határozat:

Fővárosi Törvényszék 4.Mf.680.314/2019/12.

Az elsőfokú bíróság határozata:

Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 64.M.390/2019/7.

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 4.Mf.680.314/2019/12. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 20.000,- (húszezer) Ft és 5400,- (ötezer-négyszáz) Ft áfa felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizgálatnak nincs helye.

Indokolás

A tényállás

- [1] A felperes 2017. július 17-től programozó munkakörben állt határozatlan idejű munkaviszonyban az alperesnél. A munkaszerződés 3.1. pontja szerint a felperes munkavégzésének helye a munkáltató székhelye, valamint a munkavégzésre kijelölt egyéb helyek Budapest közigazgatási határán belül.

Az alperes saját irodával nem rendelkezett, így a felperes a munkáját otthonából számítástechnikai eszköz alkalmazásával távmunkában végezte.

- [2] A felperes 2018. február 19-től fizetés nélküli szabadságot vett igénybe, melyet kérelmére az alperes 2018. április 30-ig meghosszabbított.
- [3] A külföldön tartózkodó felperes részére 2018. április 16-án a munkáltató vezetője e-mailt küldött a következő szöveggel: „Úgy határoztunk, hogy befejeznénk a közös munkát veled. Jó lett volna erről személyesen beszélnünk, de nem szeretnénk volna várni az utazásod végéig, így talán neked is jobb, hogy megszűnnek az ilyen jellegű kötöttségeid. Nekünk az lenne a legkényelmesebb, ha hónap végével, IV. hó 30-cal léptetnénk ki. Megfelelne ez neked?” A felperes 2018. április 20-án küldött válaszában közölte: „ Szia ...! Köszönöm azért az együtt dolgozást, meg mindent. Mik lesznek a formai dolgok?” Az ezt követő levélváltásban a felek a munkaügyi iratok postai úton történő megküldéséről egyeztettek, majd az alperes a munkaviszony megszüntetéséről szóló igazolásokat a felperes részére megküldte azzal, hogy munkaviszonya 2018. április 30-ával közös megegyezéssel megszűnt.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

- [4] A felperes a 2018. október 16-án előterjesztett, majd a bíróság felhívására pontosított keresetében a munkaviszonya jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményeként a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 82. § (1) bekezdése alapján 2018. június 12. és 2018. október 12. közötti időtartamra elmaradt jövedelemből eredő kártérítés jogcímén 1.000.000,- forint, továbbá a 39/2010. (II.26.) Korm. rendelet alapján utazási költségtérítés jogcímén 135.278,- forint megfizetésére kérte kötelezni az alperest.
- [5] Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú bíróság határozata

- [6] A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 64.M.390/2019/7. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította és kötelezte 270.000,- forint + áfa perköltség megfizetésére megállapítva, hogy a felperest megillető munkavállalói költségkedvezmény alapján az eljárás illetékét az állam viseli.
- [7] Ítéletének indokolásában az Mt. 22. § (1) - (4) bekezdésére hivatkozott, és az Mt. 23. § (1) és (2) bekezdésének felhívását követően a lefolytatott bizonyítás eredményeként megállapította, hogy a felek között 2018. április 16-tól folytatott elektronikus levelezés a szavak általános jelentése szerint a munkáltató munkaviszony megszüntetésére tett ajánlatát jelentette, amelyre adott felperesi válaszelevél ellenvetést nem fogalmazott meg. Ezt követően az alperes a munkaviszony megszüntetésére vonatkozó szándékát megerősítve további kérdéseket intézett a felpereshez, azonban erre a felperes nem adott választ, nem jelezte, hogy nem értene egyet az alperessel vagy a kezdeményezéssel szemben valamilyen kifogása lenne. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy az alperes konkrét ajánlatot tett a munkaviszony meghatározott időpontban történő megszüntetésével kapcsolatban, amelyet a felperes nem kifogásolt, észrevételt nem tett, az alperes ajánlatát tehát elfogadta.
- [8] A felperes a személyes meghallgatása során sem cáfolta az elektronikus levelezésben foglaltakat és azt sem vitatta, hogy 2018. április 30-ával a fizetés nélküli szabadsága lejárt, ennek ellenére munkára nem jelentkezett. A felperes ezen magatartását az elsőfokú bíróság úgy értelmezte, hogy a munkaviszonya 2018. április 30-ával történő megszüntetését nem kifogásolta, az a felek között teljességbe is ment, mivel a fizetés nélküli szabadság lejárta után is külföldön tartózkodó felperes a munkáltatót nem értesítette arról, hogy mikor kíván haza jönni. Nem tulajdonított lényegi jelentőséget annak, hogy a közös megegyezés fogalma egyik dokumentumban sem szerepelt, mert a szavak általános jelentése szerint a szöveg tartalmazta a felek akaratát.
- [9] A közigazgatási és munkaügyi bíróság a felperes utazási költségtérítés iránti kereseti kérelmét is megalapozatlannak ítélte. A munkába járással kapcsolatos utazási költségtérítésről szóló 39/2010.

(II.26.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 2. § c) pontjában, 3. § (3) bekezdésében és 7. §-ában foglaltak alapján megállapította, hogy a felperes ... állandó lakcímére történő hazautazásával kapcsolatos költségei megtérítését az alperestől soha nem kérte, információt nem adott számára és nem adta le az utazást igazoló dokumentumokat sem. Nem értett egyet a felperes azon érvelésével, hogy az alperes köteles lett volna tájékoztatni őt a hazautazással felmerült költségei ellentételezésére való jogosultságáról, ezzel szemben arra az álláspontra helyezkedett, hogy a felperesnek kellett volna jeleznie a rendszeres hazalátogatását és az ezzel kapcsolatban felmerült költségei iránti igényét. A Korm. rendelet a hazautazással kapcsolatos költségek megtérítésére bérlettel, vagy menetjeggyel való elszámolás ellenében ad lehetőséget, amelyet a felperes egyébként sem teljesített.

- [10] A felperes fellebbezése alapján eljáró Fővárosi Törvényszék a 4.Mf.680.314/2019/12. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.
- [11] A munkaviszony megszüntetés jogszerűségének vizsgálata körében a törvényszék egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy a 2018. április 16-tól kezdődő levélváltást a szavak általános jelentése és a szöveg nyelvtani értelmezése alapján kellett értelmezni. E szerint az alperes a munkaviszony megszüntetését kezdeményezte, amelyre adott felperesi válaszból nem volt levonható más következtetés, mint hogy a felperes a köztük fennállt munkaviszonynak április 30-ával történő megszüntetését elfogadta. Ebből a szempontból nem tulajdonított jelentőséget annak, hogy a jogban járatlan felek közötti levelezésben a megfelelő jogi terminológia - a munkaviszony közös megegyezés alapján történő megszüntetése - nem szerepelt, mert ez önmagában nem tette érvénytelenné a felek megállapodását. A törvényszék rámutatott arra, hogy amennyiben a munkáltató a munkaviszonyt egyoldalúan kívánta volna megszüntetni, úgy ehhez nem kérte volna a felperes hozzájárulását, illetőleg nem lett volna szükség előzetes egyeztetésre sem.
- [12] Nem volt vitatott az a tény sem, hogy a felperes a munkaviszonyának megszüntetését tudomásul vette, mindkét fél ennek megfelelően járt el, a munkáltató a felperest munkavégzésre nem hívta fel, felperes pedig a fizetés nélküli szabadsága lejártát követően nem jelentkezett munkára.
- [13] Amennyiben a felperes nem fogadta volna el a munkaviszonya megszüntetését megállapodás alapján, és ezzel összefüggésben igénnyel kívánt volna fellépni, úgy azt jeleznie kellett volna az alperes felé. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság az Mt. 22. § (4) bekezdésében foglaltak alapján helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy az alaki kötöttség megsértésével tett jognyilatkozat érvénytelenségének jogkövetkezménye nem alkalmazható akkor, ha a jognyilatkozat a felek egyező akaratából teljesezésbe ment.
- [14] A másodfokú bíróság megalapozatlannak tartotta a felperes útiköltség iránt előterjesztett fellebbezési érvelését is. Rámutatott arra, hogy a felperes ezt az igényét nem kártérítés címén, hanem a 39/2010. (II.26.) Korm. rendelet alapján terjesztette elő, amely egyértelműen kitűnik a kereset pontosításából. Minthogy a kereset megváltoztatására a fellebbezési eljárás során a Pp. 373. § (1) bekezdése értelmében eljárásjogi lehetőség már nem volt, ezért a másodfokú bíróság kizárólag az eredeti jogalapon vizsgálhatta felül az elsőfokú bíróság döntését, amelyet a vonatkozó jogszabály alapján megalapozottnak ítélt.
- [15] Megállapította, hogy a felperes a keresetét sem jogalapjában, sem pedig összecszerűségében nem bizonyította. A Korm. rendelet a költségtérítés igénybevételére vonatkozóan nem ír elő a munkáltató számára tájékoztatási kötelezettséget, továbbá az csupán bérlettel vagy menetjeggyel való elszámolás ellenében fizethető, amely az adott esetben nem történt meg.

A felülvizsgálati kérelem és felülvizsgálati ellenkérelem

- [16] A felperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az alperes kereset szerinti marasztalását kérte. Álláspontja szerint a jogerős ítélet az Mt. 6. §-ába, 22. § (4) bekezdésébe, 64. § (1) bekezdés b)-c) pontjába, továbbá az Mt. 82. § (1) bekezdésébe ütközően jogszabálysértő. A munkáltató avval, hogy kimutathatóan homályos és félreérthető nyilatkozatot

küldött a felperes részére megsértette a együttműködési kötelezettségét, valamint a jóhiszeműség elvét. A másodfokú bíróság megalapozatlanul állapította meg, hogy az egyébként érvénytelen alperesi jognyilatkozat a felek egyező akaratából teljesezésbe ment, mivel a felperes a jognyilatkozatot vitatta. Kétséget kizáróan megállapítható, hogy az alperes felmondással, vagy rendkívüli felmondással szüntette meg a felperes munkaviszonyát, azonban szándékosan félreérthetően, rosszhiszeműen és homályosan fogalmazott. Mindezzel a felperest bizonytalanságban tartotta és ezt a helyzetet akarta jogellenesen a saját javára fordítani.

- [17] A felülvizsgálati érvelés szerint a másodfokú bíróság a tényállást hiányosan állapította meg, mert nem rögzítette a munkaszerződésnek a havi munkaidőt és annak eltöltését tartalmazó részét, amely perdöntő bizonyíték lehetett volna.
- [18] A törvényszék annak megállapításakor, hogy a munkaviszony megszüntetését követően csak másfél hónappal később került sor a tiltakozására, nem vette figyelembe, hogy a kiléptető papírokat is csak júniusban vette kézhez, így nem volt mi ellen tiltakoznia. A jogerős ítélet szerint a felek akarát kellett vizsgálni, ugyanakkor csak az alperes érdekeit vette figyelembe. A felek a kötelező formakényszerről egyező akarattal nem mondtak le.
- [19] Az eljárás bíróságok a felek e-mailben tett nyilatkozatait is jogszabálysértően értelmezték, mert az alperes 2018. április 16-án küldött üzenetében az „ügy határozotunk” megfogalmazás nem minősíthető ajánlattételnek, az arra adott felperesi válasz - a köszönöm kifejezés - pedig szintén nem tekinthető elfogadó jognyilatkozatnak. A felek ezt követően folytatott levelezését teljes egészében figyelmen kívül hagyták, így az ügyben nyitott kérdések maradtak.
- [20] A felek között egyértelműen elbeszélés volt a munkaviszony megszüntetése körében, amely kizárólag egyoldalú munkaviszony megszüntetesként értelmezhető a munkáltató részéről. Téves a bíróságok azon megállapítása is, hogy a felek közötti megegyezés teljesezésbe ment, mivel a munkára jelentkezés esetében annyit jelentett, hogy reggel elolvasta az e-maileket és elvégzi a munkát. Figyelmen kívül hagyták, hogy a munkaideje kötetlen volt, fizikai jelenlétet pedig nem igényelt. Nem tekinthető ezért perdöntőnek az sem, hogy az adott időszakban külföldön tartózkodott.
- [21] Az utazási költségtérítés iránti igényét kártérítésként kívánta érvényesíteni, ugyanakkor az első fokon eljáró bíró nem oktatta ki a perfelvételi tárgyaláson a jogcím kérdésében, holott a bíró aktív tárgyalás vezetésére lett volna szükség. Sérelmezte, hogy a másodfokú bíróság elfogadta az elsőfokú ítélet azon megállapítását, mely szerint a 6 db menetjegyet elkésztetten csatolta, ezért az hatálytalan, és nem volt figyelembe vehető. Hivatkozott arra, hogy a tárgyalás 2019. június 6-án volt és június 13-án, azaz 15 napon belül a bizonyítékok megküldésére sor került.
- [22] Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában történő fenntartását és a felperes felülvizsgálati eljárási költségben történő marasztalását kérte. Álláspontja szerint semmilyen félreérthető nyilatkozatot nem küldött a felperesnek. Álláspontja szerint a másodfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a munkaviszony megszüntetés jogszerűségének vizsgálata körében a felek akarát, az általuk tett jognyilatkozatot kellett értékelni a perben becsatolt elektronikus levelek és a felek perbeli nyilatkozatai alapján. A 2018. április 16-tól kezdődő levélváltás a szavak általános jelentése és a szöveg nyelvtani értelmezése alapján azt tartalmazta, hogy az alperesi munkáltató április 30-ával a munkaviszony megszüntetését kezdeményezte, amellyel szemben a felperes erre adott válaszában semmilyen tiltakozást nem fejezett ki, ezért a felperes érvelésével szemben az alperes nem közölt vele érvénytelen jognyilatkozatot. A közösen aláírt megállapodásra a felek e-mail levélváltása alapján nem volt szükség, a megállapodás az Mt. 22. § (4) bekezdésének 2. fordulata alapján egyébként is teljesezésbe ment. Ez utóbbi a felperesnél azt jelentette, hogy a fizetés nélküli szabadság lejártát követően nem jelentkezett munkára, továbbá nem kérte a fizetés nélküli szabadsága meghosszabbítását sem. A felperes tiltakozásának a munkaviszony megszüntetését követően másfél hónappal már volt jogi relevanciája. A felülvizsgálati kérelem állításával szemben a munkaviszony megszüntetéséről, annak időpontjáról

szó esett az e-mail váltás során, azzal a felperes egyetértett, ennek alapján készítette el a munkáltató az igazolásokat. Nincs alapja annak a felperesi állításnak sem, hogy számára csak 2018. június hónapban derült ki a kiléptetése, hiszen az alperes képviselőjében DP 2018. április 16-án kelt leveleiben kifejezésre juttatta, hogy április 30-ával léptetnék ki.

- [23] A munkáltatónak nem volt feladata annak vizsgálata, hogy a felperes miért fogadta el a munkáltató ajánlatát. E körben figyelembe kell venni, hogy a felperes ebben az időszakban fizetés nélküli szabadságon volt, nem részesült jövedelemben, így nyilvánvalóan amennyiben rossz anyagi körülmények között élt volna, egy távol-keleti utazást nem tudott volna finanszírozni.
- [24] Érvelése szerint, amennyiben a felperes a munkaviszonya megszüntetésével nem értett egyet, egy egyszerű és egyértelmű tiltakozást kellett volna kifejeznie, azonban ennek sem áprilisban, sem május hónapban nem adta jelét, munkára nem jelentkezett, amely az együttműködési kötelezettség alapján munkaviszony fennállása esetén terhelte volna.
- [25] A felperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy az utazási költség megtérítése iránti igényt a munkaviszony fennállása alatt megfogalmazott volna, mindezt az elsőfokú perfelvételi tárgyaláson előadott nyilatkozata is alátámasztotta. Az ekkor megtörtént bírói széleskörű tájékoztatást követően bizonyítási indítványt nem terjesztett elő. A felülvizsgálati kérelmében ugyan igényét már kártérítésként kívánja érvényesíteni, erre azonban utólagosan, a felülvizsgálati eljárásban nem volt lehetősége.

A Kúria döntése és annak jogi indokai

- [26] A Kúria a felperes igazolási kérelmének helyt adott és a felülvizsgálati kérelmét érdemben bírálta el.
- [27] A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint nem megalapozott.
- [28] A Pp. 413. § (1) bekezdés b) pontja szerint a felülvizsgálati kérelemnek tartalmazni kell a jogszabálysértés pontos megnevezésével, a jogszabályhely megjelölésével azt az eljárási, illetve anyagi jogi szabálysértést, amely kihatott az ügy érdemi eldöntésére, valamint annak indokait, hogy a fél az új határozat hozatalát vagy a határozat hatályon kívül helyezését milyen okból kívánja.
- [29] A Pp. 423. § (1) bekezdése szerint pedig a Kúria a felülvizsgálat során a felülvizsgálati és csatlakozó felülvizsgálati kérelem korlátai között, az ott megjelölt jogszabályok tekintetében vizsgálja a jogerős ítélet jogszabálysértő voltát.
- [30] A felperes a felülvizsgálati kérelmében az Mt. 6. §-át, 22. § (4) bekezdését, 64. § (1) bekezdés b) és c) pontját, valamint az Mt. 82. § (1) bekezdését jelölte meg, vagyis anyagi jogi jogszabálysértésre hivatkozott. Felülvizsgálati érvelése azonban a tényállás megállapítását és a perben rendelkezésre álló bizonyítékok értékelését vitatta anélkül, hogy a Pp. 279. § (1) bekezdését, mint a tényállás megállapításának és a bizonyítékok értékelésének szabályait előíró jogszabályi rendelkezést megjelölte volna. Ennek hiányában a jogerős ítéletben foglalt tényállás a felülvizsgálati eljárásban is irányadó volt.
- [31] A munkaviszonyt a felek közös megegyezéssel egy okiratba foglalt megállapodással vagy úgy is megszüntethetik, ha az egyik fél erre irányuló ajánlatát a másik fél elfogadja. A becsatolt e-mail váltás alapján megállapítható, hogy a perbeli esetben az alperes kezdeményezte a munkaviszony megszüntetését, kifejezte a munkaviszony április 30-ával történő megszüntetésére irányuló szándékát, amellyel szemben a felperes nem tiltakozott, csupán megköszönte az „együtt dolgozást”. E nyilatkozatból a pontos jogi terminus technicus megjelölése nélkül is ítéleti bizonyossággal volt levonható az eljárás bíróságok következtetése, vagyis az, hogy a felperes a munkáltató kezdeményezését elfogadva hozzájárult a munkaviszonya javasolt időpontban történő megszüntetéséhez.
- [32] A munkáltató nyilatkozata - a felperes érvelésével szemben - nem tekinthető felmondásnak, vagy azonnali hatályú felmondásnak, mivel a munkaviszony egyoldalú megszüntetéséhez nincs szükség a másik fél egyetértésére, így arra sem, hogy annak elfogadásáról, avagy megfelelőségéről nyilatkozatot kérjen.

- [33] Nem volt vitatott, hogy az e-mail váltás időszakában a felperes - az alperes hozzájárulásával - fizetés nélküli szabadságát töltötte, amely a felperes kezdeményezésére 2018. április 30-ig meghosszabbításra került. Az engedélyezett távollét lejártát követően nem kérte a szabadság ismételt meghosszabbítását, munkára sem jelentkezett, amely körülmény a felek levelezése mellett megalapozottan alátámasztja a bírói gyakorlatból törvényi szintre emelt, az Mt. 22.§ (4) bekezdésében foglaltak megállapíthatóságát, vagyis azt, hogy a megállapodás a felek egyező akaratából teljességbe ment.
- [34] A felperes a felülvizsgálati kérelmében az utazási költségterítés iránti igényét - a keresetétől eltérően - már nem a Korm. rendeletre alapította, hanem kártérítésként kívánta érvényesíteni. Felülvizsgálati kérelme azonban sem erre vonatkozó anyagi jogszabályt, sem a hivatkozott bírói tájékoztatás elmaradását alátámasztó eljárási jogszabályt nem tartalmazza, így érvelését a Kúria érdemben nem vizsgálhatta.
- [35] A fentiekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 424. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [36] A pervesztes felperes a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles az alperes ügyvédi munkadíjból álló felülvizsgálati perköltségének a megfizetésére.
- [37] A felperes munkavállalói költségkedvezményben részesült, ezért a felülvizsgálati eljárás illetékét a Pp. 102. § (6) bekezdése értelmében az állam viseli.

, 2021. január 13.

Dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. előadó bíró, Dr. Tánczos Rita s.k. bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő